

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ3411	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σεμινάριο: Ζητήματα Σωφρονιστικής Ψυχολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις της διδάσκουσας, αναζήτηση και προσωπική μελέτη της βιβλιογραφίας, παρουσιάσεις των φοιτητών/τριών, ατομικές δραστηριότητες (περιλήψεις και σχολιασμός άρθρων)	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (σεμινάριο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, Συμβουλευτική Ψυχολογία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1701		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι η μελέτη βασικών ζητημάτων της Σωφρονιστικής Ψυχολογίας. Οι φοιτητές θα κληθούν να μελετήσουν τη φυλακή ως το πιο χαρακτηριστικό «ολοπαγές ίδρυμα» που έχει ως κεντρικό χαρακτηριστικό την κατάρρευση των φραγμών που συνήθως διαχωρίζουν τις διαφορετικές σφαίρες που περιβάλλουν τη ζωή κάθε ανθρώπου. Έμφαση θα δοθεί στις συνέπειες της στέρησης της ελευθερίας στην προσωπικότητα και την ψυχική υγεία των κρατουμένων.</p> <p>Με το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των ιδρυμάτων ολοκληρωτικού χαρακτήρα αποκλεισμού και τις συνέπειές τους στην προσωπικότητα του ατόμου.
--

- να είναι σε θέση να αναλύουν με επιστημονικό τρόπο ένα σχετικό θέμα (βιβλιογραφική ή εμπειρική έρευνα, αναζήτηση πηγών, ορθή χρήση παραπομπών και παράθεση βιβλιογραφίας κ.λ.π).
- να μπορούν να προσεγγίζουν τον έγκλειστο πληθυσμό και τις ανάγκες του από μια άλλη οπτική.
- να επιδεικνύουν ευαισθησία σε δεοντολογικά ζητήματα και ζητήματα προστασίας δικαιωμάτων των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων
- να αναθεωρούν στερεοτυπικές αντιλήψεις για τον «φυλακισμένο» άλλο.
- να αποκτήσουν τις βάσεις της επιστημονικής εκείνης γνώσης που θα τους επέτρεπε μελλοντικά (και μετά από εξειδικευμένες σπουδές) να εργαστούν με την ευπαθή κοινωνική ομάδα των κρατουμένων- αποφυλακισμένων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών:

Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5].

Τις 5 πρώτες εβδομάδες γίνονται παρουσιάσεις από τη διδάσκουσα:

Εβδομάδα 1^η: Παρουσίαση σεμιναρίου και εισαγωγικά στοιχεία - Το τραύμα της σύλληψης / Τα δεινά του εγκλεισμού / Οι επιπτώσεις της στέρησης της ελευθερίας στην προσωπικότητα των εγκλείστων [1]

Εβδομάδα 2^η: Επιλογή θεμάτων από τους φοιτητές/τις φοιτήτριες - Αναζήτηση επιστημονικής βιβλιογραφίας μέσω επιστημονικών βάσεων δεδομένων (Scopus, PubMed, PsycInfo)[1, 2, 5]

Εβδομάδα 3^η: Προβλήματα ψυχικής υγείας: Ειδικές κατηγορίες πληθυσμού (γυναίκες, ανήλικοι παραβάτες του νόμου, αλλοδαποί, υπόδοικοι, κατάδοικοι, κρατούμενοι τρίτης ηλικίας, παιδιά με τις μητέρες τους στη φυλακή). [1, 2, 3, 5] .

Εβδομάδα 4^η: Η εμφάνιση ειδικών συνδρόμων (π.χ πυρετός της πύλης) - Η αυτοκαταστροφική συμπεριφορά των κρατουμένων [1, 2]

Εβδομάδα 5^η: Ο ρόλος του ψυχολόγου στη φυλακή - Η συμβουλευτική κρατουμένων – ο στόχος της επανένταξης [1, 2, 3, 4, 5]

Στις επόμενες 7 συναντήσεις στην αρχή γίνονται παρουσιάσεις από τους φοιτητές/τριες και συζήτηση επί των παρουσιάσεων:

Εβδομάδα 6^η: Παρουσιάσεις [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 7^η: Παρουσιάσεις [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 8^η: Παρουσιάσεις [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 9^η: Παρουσιάσεις [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 10^η: Παρουσιάσεις [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 11^η: Παρουσιάσεις [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 12^η: Παρουσιάσεις [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 13^η: Συμπεράσματα, επίλυση αποριών και οδηγίες/ανατροφοδότηση για την τελική εργασία [2, 5]

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο																				
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class																				
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 1485 946 1552">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="946 1485 1174 1552">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)</th> <th data-bbox="1174 1485 1350 1552">ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 1552 946 1612">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="946 1552 1174 1612">15</td> <td data-bbox="1174 1552 1350 1612">0,6</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1612 946 1711">Παρουσιάσεις ερευνητικών εργασιών στην τάξη</td> <td data-bbox="946 1612 1174 1711">21</td> <td data-bbox="1174 1612 1350 1711">0,84</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1711 946 1841">Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης στην τάξη</td> <td data-bbox="946 1711 1174 1841">20</td> <td data-bbox="1174 1711 1350 1841">0,8</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1841 946 1939">Γραπτές αναλύσεις ερευνητικών εργασιών</td> <td data-bbox="946 1841 1174 1939">30</td> <td data-bbox="1174 1841 1350 1939">1,2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1939 946 2002">Αυτοτελής μελέτη και τελική εργασία</td> <td data-bbox="946 1939 1174 2002">65</td> <td data-bbox="1174 1939 1350 2002">2,6</td> </tr> </tbody> </table>			Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS	Διαλέξεις	15	0,6	Παρουσιάσεις ερευνητικών εργασιών στην τάξη	21	0,84	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης στην τάξη	20	0,8	Γραπτές αναλύσεις ερευνητικών εργασιών	30	1,2	Αυτοτελής μελέτη και τελική εργασία	65	2,6
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS																			
Διαλέξεις	15	0,6																			
Παρουσιάσεις ερευνητικών εργασιών στην τάξη	21	0,84																			
Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης στην τάξη	20	0,8																			
Γραπτές αναλύσεις ερευνητικών εργασιών	30	1,2																			
Αυτοτελής μελέτη και τελική εργασία	65	2,6																			

	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	151	6,04
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Στην αξιολόγηση των φοιτητών ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στην γραπτή εργασία (σαφής περιγραφή του θέματος, πρόταση, υποθέσεις, μεθοδολογία, επισκόπηση της βιβλιογραφίας κ.λ.π) που θα κληθούν υποχρεωτικά να εκπονήσουν και να παρουσιάσουν.</p> <p>Επιπρόσθετα στον τελικό βαθμό του σεμιναρίου θα ληφθεί υπόψη η επίδοση σε μία γραπτή ακόμα γραπτή εργασία η οποία θα εκπονηθεί στην αρχή του σεμιναρίου καθώς και η συνολική παρουσία του/της φοιτητή/τριας (π.χ συνέπεια, συμμετοχή, ενδιαφέρον κ.λ.π)</p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται στην Ελληνική γλώσσα</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναρτώνται στο e-learn ενώ ειδική αναφορά γίνεται στην 1^η παράδοση</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρουσίαση ερευνητικής εργασίας (40%) 2. Συγγραφή βιβλιογραφικής εργασίας ανασκόπησης 5000 λέξεων (40%) 3. Συμμετοχή στη συζήτηση στην τάξη (20%) 		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Αλεξιάδης, Σ., 2001. *Σωφρονιστική*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.
- Αλεξιάδης, Σ. & Πανούσης, Γ., 2002. *Σωφρονιστικοί κανόνες*. Αθήνα – Κομοτηνή: Α.Ν. Σάκκουλας.
- Αλοσκόφης, Ου. (2010). *Ο άτυπος κώδικας συμπεριφοράς των κρατουμένων*. Αθήνα-Κομοτηνή: Α.Ν. Σάκκουλα.
- Αρχιμανδρίτου, Μ. (2012), *Η φυλάκιση ως τρόπος κράτησης και ως τρόπος έκτισης της ποινής*. Εκδόσεις Σάκκουλα ΑΕ.
- Αρχιμανδρίτου, Μ. (2019). *Η ανοικτή έκτιση της Ποινής*, Έκδοση: 2η/2019, Εκδόσεις Χ.Μπαρμπουνάκης.
- Θεμελή, Ο. (2008.) Τα «Δεινά του εγκλεισμού» και η συμβουλευτική Κρατουμένων. Στο Σ. Βιδάλη και Π. Ζαγούρα (επιμ.). *Συμβουλευτική Κρατουμένων*. Εργαστήριο Ποινικών και Εγκληματολογικών Ερευνών, Εκδ. Σάκκουλα. Αθήνα, 10: 21-39.
- Θεμελή, Ο. (2005). Βίαιοι Θάνατοι στη φυλακή. Επιστροφή στον τιμωρητικό χαρακτήρα της ποινής; *Ποινική Δικαιοσύνη*, 11(86):13310 - 35.

- Θεμελή, Ο. (2003). “Εγκλεισμός και Υγεία - Η Κατάλυση ενός ακόμα εννόμου αγαθού”. Στο Ν. Κουράκη (επιμ.). *Αντεγκληματική Πολιτική IV*, Αθήνα-Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα, σσ. 89-101.
- Κουκουτσάκη Α. (2006). *Εικόνες φυλακής*, Αθήνα: Πατάκης.
- Κουλούρης, Ν., 2009. *Η κοινωνική (επαν)ένταξη της φυλακής*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη
- Κουράκης, Ν. (1991). *Ποινική Καταστολή*. Εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή
- Κουράκης, Ν. (1991). Φυλακή και Βίοι Παράλληλοι. *Εγκληματολογικοί Ορίζοντες. Α': Θεωρία και Πρακτική της Ποινικής Καταστολής*. Εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, σελ. 9-46.
- Πιτσελά, Α., 2003. *Διεθνή κείμενα σωφρονιστικής πολιτικής*. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα
- Τσαλίκου, Φ. (1996), *Μυθολογίες Βίας και Καταστολής*. Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Ξενόγλωσση:

- Correia, K. (2001). *A handbook of Correctional Psychologist: Guidance for the Prison Practitioner*. Charles Thomas Publisher Ltd, Illinois.
- Dear, G.E. (2006). *Preventing suicide and other self-harm in Prison*. Pelgrave Macmillian.
- Fagan, T. J., and Ax, R. K. (2003). *Correctional Mental Health Handbook*. Sage Publication.
- Foucault, M. (1976), *Surveiller et punir. Naissance de la prison*. Gallimard, Paris, μετάφραση στα ελληνικά «*Επιτήρηση και Τιμωρία*» από Κ. Χατζηδήμου και Ι. Ράλλη, εκδ. Ράππα, Αθήνα, 1989.
- Goffman, E. (1961). “*Asylums. Essays on the social situation of mental patients and other inmates*”. New York: Anchor. Μετάφραση στα ελληνικά Ξενοφών Κομνηνός, Άσυλα. *Δομίμια για την κοινωνική κατάσταση των ασθενών του ψυχιατρείου και άλλων τροφίμων*, Ευρύδαλος, Αθήνα, 1994
- Kratcoski, P.C. (1981). *Correctional Counseling and Treatment*. Duxbury Press. Monterey, California.
- Jewkes, Y., Crewe, B. & Bennett J. [eds], 2016. *Handbook on Prisons*. Abingdon: Routledge
- Liebling, A. (1992). *Suicides in Prison*. London. Routledge.
- Sykes G., (2007) ‘The society of Captives. A study of a Maximum Security Prison’ Princeton University Press
- Pollock, J.M. (1998). *Counseling Women in Prison*. Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
- Themeli, O. (2006). “Suicide in the Greek Penal System and the problem of the various limitations in relevant studies”. *Crisis: The Journal of Crisis*
- Wooldredge, J.D. & Smith, P., 2018. *The Oxford Handbook of Prisons and Imprisonment*. Oxford: Oxford University Press